

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת קידושין

דפים נא - נח, פרשת קדושים תשע"ז

דרך ישרה תמצית הדף

דף נ"א

*אשה ובתה כאחת. *כל שאינו בזא"ז. *אינם מסורין לביאה.

- א. מקדש אשה ובתה כאחת לא מקודשת, הטעמים 1. ואשה אל אחותה לא תקח לצרור, ודחי אמאי יש כרת. 2. כל שאינו בזא"ז אפילו בב"א אינו. 3. קידושין שאין מסורין לביאה.
- ב. כל שאינו בזא"ז 1. המרבה במעשרות פירותיו מתוקנים ומעשרות מקולקלין, ודחי דישנו לחצאין. 2. במעשר בהמה ויצאו שנים בעשירי מקודשין, ודחי דאיתא בטעות. 3. תודה ששחט על שמונים חלות, פליגי קדשי ארבעים מתוכם. ודחי דאירי בסתם, ופליגי אם מכון לאחריות או לקרבן גדול.
- ג. קדושין שאינם מסורין לביאה לאביי חלים, ולרבא לא שנא' כי יקח איש אשה ובעלה. ומקשינן 1. במשנה אשה ובתה דוקא כאחת, אבל אחת מהן חל, לרבא נעשה כמי שקדשם כאחת. 2. ולטעמיה מספא דאין אחיות מקודשות אף דאמר אחת מכס, לאביי באמר בראויה לביאה. 3. מקדש בתו סתם אין הבגרות בכלל, אבל קטנות בכלל, ותירץ שיש רק גדולה וקטנה. 4. שתי כיתי בנות וקדש בתו גדולה, איירי בהוכרו ולבסוף נתערבו, וקמ"ל שמכנים עצמו לספק. 5. קדש אחת משתי אחיות, כנ"ל, ואיצטריך משום סיפא דמחלץ ואח"כ יבומי. 6. שנים שקדשו שתי אחיות, כנ"ל, וקמ"ל בסיפא יבמה לשוק. 7. לזה ה' בנים ולזה ה' בנות וקדש אחד לאחת כ"א צריכה חמשה גיטין, תיובתא דרבא והלכתא כאביי.

דף נ"ב

*יע"ל קג"ם. *מעשה בחמשה נשים. *המעשים.

- א. יעל קג"ם, סימני הלכתא כאביי 1. יאוש שלא מדעת. 2. עד זומם למפרע נפסל. 3. לחי העומד מאליו. 4. קידושין שאין מסורין לביאה. 5. גילוי דעתא בגיטא. 6. מומר אוכל נבילות.
- ב. ש"מ ממתני' דמעשה בה' נשים 1. המקדש בפירות שביעית מקודשת. 2. קדשה בגזל לא מקודשת, ובשדיך מקודשת אפילו גזל דידה, דחל רק משום דשביעית הוי הפקר. 3. אשה נעשית שלוח לחברתה אפילו במקום שנעשית לה צרה. 4. קדושין שאין מסורין לביאה, ורב הסתפק בזה.
- ג. מעשים בדיני יאוש 1. אשה ששטפה רגליה בספל מים וחתף סלע ממנה וקדשה אינה מקודשת, ולא חישינן לר"ש דסובר סתם גזילה יאוש. 2. אריס שקידש, אם נטל אגודה מקודשת, שיחזיר אגודה.

ואם נטל בלא שעור לא מקודשת דהוי גזל. 3. בעה"ב שאמר טול מחריף יותר, לא מחל, דאמרינן כלך אצל יפות רק בתרומה.

פ"ד פ"ג

***המקדש בחלקו. *האם פליגי. *המקדש במע"ש. *בהקדש. *מעות לחולין.**

- א. המקדש בחלקו, בין קק"ד בין קק"ל 1. לר"י לא מקודשת, ויליף מאש דרק לאכילה. ואף לריה"ג דקק"ל הוה ממונו מודה דלאחר שחיטה הוי משלחן גבוה, ולר' יוסי מקודשת ויליף לך לכל צרכיך. 2. פליגי אמוראי אם עדין מחלוקת, או דנמנו וגמרו דלא מקודשת. 3. האופן בקק"ד: קבל האב קדושין לבתו בעזרה, או ששלחה שליח, או דחקה ונכנסה.
- ב. הראיות אם עדיין מחלוקת או לא 1. תורת כהנים דסתמו ר"י, ותניא שאין חולקין מנחות כנגד זבחים ושאר הברייתא. 2. הגרגרנים חולקים ש"מ יש דין חלוקה, ודחי דהכונה חוטפין. 3. הנכנסים חולקין בצפון, הינו חלקו המגיעו.
- ג. המקדש במע"ש במזיד, לר"י קידש ולר"מ לא קידש, להו"א שנא' לה' הוא קדש ולא לקדש אשה. ומקשינן 1. בתרומת מעשר נאמר תרומת ה', ודחי שלא נאמר לה'. 2. חלה נאמר תתנו לה', ודחי שלא נאמר קדש. 3. בשביעית נאמר קדש. ודחי שלא נאמר לה'. 4. בתרומה נאמר קדש ישראל לה', וש"מ דישראל כתרומה, ולמסקנא מהוא בהיתו יהא.
- ד. בהקדש לר"מ במזיד קדש ובשוגג לא ולר"י בשוגג קידש ובמזיד לא, וטעם שגגת מעשר דר"י ושגגת הקדש דר"מ דלא מקודשת, חדא שאין אשה רוצה וחדא שאין שניהם רוצין 1. מעשר רק לה לא ניחא משום טרחא דאורחא, והקדש לשתיהם לא ניחא לחלל. 2. איפכא, מעשר אף לו לא ניחא משום אונסא דאורחא, ובהקדש ניחא לו לקנות אשה ממילא.
- ה. יציאת המעות לחולין, לר"מ דבשוגג לא מקודשת 1. אמרינן דבין בקידושין בין במכר המעות לא יצאו לחולין ולא קנה. 2. מפלוגתא דחנוני כבעה"ב או כשולחני ש"מ דלכו"ע אם הוציא מעל. ודחינן דאמר ר"מ לדברי ר"י, אבל לר"מ אף בהוציא לא מעל.

פ"ד פ"ג

***בגדי כהונה. *הקדש בשוגג. *סתמא ומע"ש.**

- א. לרב שיטת ר"מ דהקדש מתחלל בשוגג ובמזיד, ומתני' בבגדי כהונה שניתן ליהנות בהן. ומקשינן 1. כתנות כהונה שבלו מועלין, ודחי בלו דוקא. 2. מעילה בשקלים, לת"ק אף בחדתין ולר"מ רק בעתיקים, והרי ניתן להנות בהן לחומת העיר, אלא הוא דברי ר"י. 3. אבני ירושלים שנשרו מועלין לר"מ, והרי ניתנו להינות ודחי דאתי כר"י, ופליגי תרי תנאי בדעת ר"י אי יש קדושה לאבני ירושלים.
- ב. דעת ר"מ דבהקדש בשוגג לא קידש 1. לר"י בכל הקדש אירי, ומפני שאין אשה רוצה לחלל הקדש. 2. לרב בהקדש סתם מתחלל, ואירי בכתנות כהונה שלא בלו שניתנו ליהנות מהם וליכא מעילה בשגגתן. 3. לבר פדא אמרו דבשוגג מתחלל. לל"ק בקרבן, ולל"ב באכילה.
- ג. השמועות סתמא בהקדש ובמע"ש 1. לב"ה כרס רבעי קודש כמע"ש, יש לו חומש וביעור ואין לו פרט ועוללות. ש"מ דהלכתא כר"מ דמע"ש ממון גבוה להו"א משום דתנן סתמא, ולמסקנא דתנן בבחירתא כוותיה. 2. חנוני מעל לכשיוציא, ש"מ דהקדש מתחלל דוקא בשוגג ולא מזיד. 3. פודה מע"ש שניתן לו במתנה מוסיף חומש, מוקמינן אף כר"מ ובנתן בשבולים ומתנות שלא הורמו לאו

כהורמו. 4. פודה נטע רבעי שניתן במתנה אתי אף כר"מ, ובניתן לו סמדר. 5. משך מע"ש בסלע ופדה כששוה שתי סלעים נותן סלע, ש"מ סתמא כר"י דמע"ש ממון הדיוט.

ש"דף נ"ה

***בהמה שנמצאת. *הקרבנות בזכרים. *לצאת לחולין.**

- א. בהמה שנמצאת סמוך לירושלים זכרים עולות ונקיבות שלמים, ופריך דיש זכרים שלמים. ומוקמינן 1. בא לקבל על עצמו כל חוב דמיה, וכר"מ דהקדש מתחלל במזיד, ודחינן וכי אומרים לאדם חטא בשביל שתזכה. 2. ממתין עד שתומם ומביא שתי בהמות ומתנה. 3. הקרבנות שיש להביא בזכרים והחששות 1. תודה. 2. ומביא לחם, וכן בנקבות. 3. אשם א"צ, שנמצא בן שנה. 4. אשם נזיר או מצורע, לא שכיחי. 5. פסח, בזמנו זהירים בו. 6. בכור או מעשר, אין נפ"מ דנאכלין במומן. 7. חטאת באה רק נקיבה ובנקבות לא חישנין לחטאת, שנמצא בת שתיים ועברה שנתה לא שכיח, ואם מצא כונסה לכיפה.
- ג. דעת ר"מ דסובר הקדש במזיד מתחלל ולא בשוגג, להוציא לחולין 1. קדושת הגוף דשמעינן שלא מתחלל בכוס זהב ובבהמה, אתי כר' יהודה. 2. נימא לחלק בין דמתחלל במזיד לבין קדושת הגוף דלא, ודחי דיוצא משום שמכון להוציא לחולין. 3. שמעינן לר"מ בקק"ד בלבד.

ש"דף נ"ז

***במזיד קדש. *איסורי הנאה. *השור הנסקל.**

- א. מקשינן לר"י דבמזיד קדש 1. לקח בהמה ממעות מע"ש, בשוגג יחזרו הדמים ובמזיד תעלה לירושלים. ולר"י במתכון להוציא לחולין אף במזיד יחזרו הדמים, ומתריצין דאשה יודעת שלא מתחלל, ואוכלת בירושלים. 2. בהמה טמאה ועבדים דאדם יודע שלא מתחלל עליהם ואמרינן דיאכל כנגדן, אלא הכא איירי באשה חבירה.
- ג. מהם אסוד"נ ומנין 1. ערלה, שנא' ערלים לא יאכל, וערלתם לרבות כולם. 2. כלאי הכרם, מפן תקדש תוקד אש. ולרב אשי פן תהיה קדש, ונדחה דא"כ יתפוס דמיו. 3. שור הנסקל, מבעל השור נקי או מלא יאכל. 4. עגלה ערופה, שנא' כפרה כקדשים. 5. צפורי מצורע, דמכשיר כמכפר אף בחוץ כמו בפנים. 6. שער נזיר, מקודש יהיה יגדל פרע. 7. פטר חמור מחלוקת, ולכו"ע אחר עריפה כעגלה ערופה. 8. בשר בחלב, שנא' ג"פ בתורה. ולרשב"י מותר בהנאה, בגז"ש קודש מטריפה. 9. חולין בעזרה, לר"י כמו שאסור קדשים בחוץ, ולאביי מקרא יתירי ושחטו. ובנמצא טריפה לר"ש שרי בהנאה.
- ג. קראי השור הנסקל 1. בעל השור נקי, להו"א לאיסור הנאה ולמסקנא להנאת עורו, וי"א לחצי כופר ודמי ולדות. 2. את בשרו, להנאת עורו, ואדך את לא דריש. 3. לא יאכל את בשרו, להו"א לאיסור אכילה, ולמסקנא לאיסור הנאה אפילו אם שחטו ולא נסקל.

ש"דף נ"ז

***צפורי מצורע. *צפור משולחת ושחטה. *חולין בעזרה.**

- א. איסור צפורי מצורע לר"י משעת שחיטה דאז נאסרת, ולר"ל משעת לקיחה כמו עגלה ערופה שגבולה ירידתה לנחל איתן. ומותבינן 1. אצטריך רבויא לאסור שחטה, ודחי כמו קדשים דהשחיטה מתירתן. 2. שחטה ונמצאת טריפה מותרת בהנאה, ודחי בטריפה במעיה דלא איקדשה. 3. שחט בלא ארזי אוזב ושני תולעת, פליגי אי שחיטה שאינה ראויה אוסרת אבל מחיים לא נאסר,

אלא תנאי היא.

- ג. כל צפור טהורה תאכלו לרבות משולחת, ולא תאכלו לרבות שחוטה. ואימא איפוך 1. לא מצינו בע"ח שנאסרים, ומוקצה ונעבד שרו להדיוט, וקשיא מרובע ונרבע. 2. רוב בע"ח מותרים. 3. ושלח על פני השדה, דשרי כשדה ומיתורא דה'. 4. לרבא סברא, לא אמרה תורה שלח לתקלה.
- ג. קראי חולין בעזרה לאביי 1. תמימין כי ירחק וזבחת, שחוט חולין בריחוק מקום ולא בעזרה. 2. בעלי מומין מרבינן דמין המכשיר. 3. חיה, בשחיטה. 4. עופות מושחטו ושחט אותו בשלמים. 5. אם שחט אסור, מכי ירחק וזבחת ואכלת. 6. יכול ישליכנו לכלבים, ת"ל בטריפה תשליכון אותו, ולא חולין בעזרה.

סדרה נ"ח

*דמי אסוה"נ. *המקדש בתרו"מ. *גונב טבל.

- א. מכרו וקידש בדמי אסוה"נ מקודשת, ולא אמרינן תופס דמים 1. ע"ז ושביעית שתי כתובים כאחד ולא מלמדים. 2. למ"ד מלמדין כתיבי מיעוטי, בע"ז חרם הוא ובשביעית יובל היא.
- ג. במתני' מקדש בתרומות מעשרות מתנות מי חטאת ואפר פרה מקודשת. ואירי 1. למ"ד טוה"נ אינה ממון, בישראל שירש טבלים מסבו כהן, וס"ל מתנות שלא הורמו כהורמו, וכ"ש בירש תרומה. 2. נוטל שכר לדון להעיד להזות ולקדש דבריו בטלין, ודחי הכא בשכר הבאה ומלוי.
- ג. מח' תנאים בגונב טבל, דמשלם לרבי דמי טבל, ולר"י בר"י דמי חולין שבו. ופליגי 1. טובת הנאה ממון. 2. לכו"ע אינה ממון, אלא שירש מאבי אמו, ופליגי במתנות שלא הורמו. 3. לכו"ע כהורמו, ופליגי אי חטה אחת פוטרת כל הכרי. 4. לכו"ע לא פוטרת, ופליגי אם קנסו לגנב. 5. לכו"ע חטה אחת פוטרת, ופליגי אי קנסו לבעה"ב שהשהה טבלו. 6. ערש"י עוד אפשרות.

הלכן עלך פרק שני האיך מקדש!

שאלות לחזרה ושינון

השמועות האם עדין מחלוקת במקדש בחלקו (3)	ג. 1.	דף נ"א
המקדש במעשר שני, המח' ומנין דלא קדש במזיד (2)	ד. 2.	א. מפני מה מקדש אשה ובתה כאחת לא מקודשות (3)
הקושיות על קרא לה' הוא קדש (3)	ה. 3.	ב. הקושיות על כל שאינו בזא"ז אפילו בבי"א אינו (3)
המח' במקדש בהקדש, והטעם דלא ניחא (2)	ו. 4.	ג. המח' בקדושין שאין מסורין לביאה, והשמועות (7)
ציאת המעות לחולין לר"מ (2)	ז. 5.	דף נ"ב
דף נ"ד		
הקושיות על רב שמעמיד בכתנות כהונה שלא בלו (3)	א. 6.	א. הלכתא כאביי ביע"ל קג"ם (6)
מאי קסבר ר"מ במקדש בשוגג בהקדש לא קידש (4)	ב. 7.	ב. מה שמעינן ממתני' דקדש חמשה נשים (4)
המשניות שנאמרו סתמא בהקדש ובמע"ש (5)	ג. 8.	ג. המעשים בקידושין בגזל (3)
והלכתא.	ד. 9.	דף נ"ג
דף נ"ה		
המקדש בחלקו, הדין למ"ד (3) ולמסקנא.	א. 10.	א. המקדש בחלקו, הדין למ"ד (3) ולמסקנא.
האופן בקדשי קדשים דאשה בעזרה מנין (3)	ב. 11.	ב. האופן בקדשי קדשים דאשה בעזרה מנין (3)

- א. אמאי לא חישינן במצא זכרים שיהא שלמים (2)
 ב. הקרבנות שיש להביא במצא זכרים, ולמה לא חישינן (7)
 ג. דעת ר"מ לגבי לצאת לחולין (3)
 דף נ"ז
- א. הקושיות לר"י שסובר במע"ש במזיד קידש (2)
 ב. מה הווי איסורי הנאה, ומנין (9)
 ג. קראי בשור הנסקל (3) ולמה אתי למ"ד.
 דף נ"ז
- א. צפורי מצורע ממתני נאסרים (2) ומ"ט.
- ב. הקושיות על מ"ד משעת שחיטה (4)
 ג. קראי לאכילה בצפורי מצורע, ואמאי איפוך (4)
 ד. קראי בחולין בעזרה לאביי (6)
 דף נ"ח
- א. מכר וקדש בדמי אסוה"נ אמאי לא תופסים דמיהן (2)
 ב. מקדש בתרו"מ ואפר חטאת במה איירי (2)
 ג. המחלוקת בגונב טבל כמה משלם, במאי פליגי (6)

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות	יבמות	ברכות עם מחודדין בפיך.
עבודה זרה הוריות	כתובות	שבת מהדורה חדשה.
מחודדין בפיך	נדרים	עירובין
זבחים	נזיר סוטה	פסחים
מנחות	גיטין	שקלים ר"ה
חולין	קידושין - עם תורתך שעשועי, סימני הדף, ותוספתא	יומא
בכורות עם הקדמות ומושגים	בבא קמא	סוכה
ערוכין-תמורה	בבא מציעא	ביצה תענית
כריתות-מעילה	בבא בתרא א-ב	מגילה-פורים עם מדרש, תוספתא, ותמצית מוזרין לרמ"א
נדה	סנהדרין א-ב עם "יש סדר לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	מו"ק חגיגה

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חרדים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל לפרטים תגובות והערות:
yesodot100@gmail.com

~187~

המערכת